

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendőek.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETESI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többzori hirdeté-
sénél olcsóbb. Nyilttér
sora 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Ellenzéki őszinteség.

II.

róf Apponyitól mindenki komoly, a helyzet magaslatán álló beszédet várt; minthogy azonban, mint ők maguk is kimondották, nem elveket tisztázni, hanem korteskedni jöttek: lassankint jóformán ő is belesett abba a tónusba, melyből rögtön szatira válik, amint elkezdjük elemezgetni.

Produkciónak első száma volt: bemutatni egy kormányparti képviselőnek azon programját, melyet a fejleményekre tekintettel, 1875-ben mondania kellett volna. Tíz év alatt nem egy országban, hanem egy kis családban is történi sok minden, a mi nem jó; tehát láthatólag nagyon olcsó dicsőséget választott a gróf ur, midőn tiz esztendőnek minden savanyát és keserűjét a kormányra tolt. Érdekesebb lett volna elmondania a saját pártjának jelenlegi programját — azon programot, melylyel a nemzet többségének bizalmát kinyerni akarják. Miután ő ezt nem tette, a mi pártunkat illető szíves figyelmére viszonzásul, megteszük mi Tehát egy habarékú követnek, ha reálsan akarna beszélni, következőleg kellene nyilatkoznia:

„Tisztelt polgártársak! Én látom ugyan, hogy a kormány a deficitet lassan bár, de biztosan elenyésztetni iparkodik; az is igaz, hogy egy tételt se tudok az államkötségvetésben megnevezni, melynek kiadásai a közérdek, vagy az ország fejlődésének kára nélkül apaszthatók volnának. Azonban én, ha kormányra jutunk is, ugy se leszek pénzügyminiszter; és ha majd nem lehet jobban gazdálkodni, mint mostan, hát majd azt mondjuk mi is, mint minden új kormány szokta — hogy elődeink rontották össze a pénzügyek helyzetét. Igaz, hogy ez nem valami nagy politika; de hát nem is mondjuk mi, hogy az eszméink nagyok; hanem hát nagy az ambíciónk.

Hogy Boszniával és Hercegovinával, melyeket az európai kongresszus nyakunkba vart és melyeknek elfoglalását mi a nép agitációjára minden kortes beszédünkben felhasználjuk, tulajdonképen mit fogunk csinálni? — azt ez idő szerint magunk se tudjuk; bizonyosan előre csak annyit mondhatunk, hogy majd ugy teszünk velük mi is, ahogy lehet.

Miután Bosznia eddig sok millióba került, hát egy szóval sem említem, hogy az miről jó; hogy annak elfoglalása által kiszedtük medvebundás örök ellenségünk háborus véreibeinek méregfogait; hogy az által, köztudomás szerint, örökké bolygatott keleti határainkat pacifikáltuk; szóval azt tettük, a mit a veszélyes szemben minden okos ember megtesz: aszszekuráltuk a saját országunkat. Azt is elhallgatom, csak hogy a gyengébb elméjűeknek imponáljak, hogy valahányszor Magyarországnak erős és hatalmas kormányzata volt: az Boszniát, mint keleti határaink biztosító pontját, mindig elfoglalva tartotta. Ezt azért nem szabad emlegetnünk, mert különben akármilyen értelmes paraszt ember is kivehetné kis normalista fiának kezéből a tizkrajcáros magyar történeti könyvecskét és meglátná abban, hogy Nagy-Lajos, Hunyady János, Mátyás király, a kiknek örök nagyságához még eddig a mi gyanunk sem fért (mert nem volt rá szükség), szintén megszállva tartották ezt a fránya tartományt; sőt Dobzse László és II. Lajos király is részben annak róhatták föl a töröknek népi foglaltsait, hogy kiadták kezükből Bosznia fékentangásával a kelet kulcsát, hazánk biztonságának egy irányban, talizmánját.

Az Ausztriával való gazdasági kiegyezést, melyet szintén minden hordófenéken és portékás lánán agyonkorteskedünk, vagy ugy fogjuk megújítani, a mint van, vagy rosszabbul; mert

ha csupa nagyzásból felállítjuk is az önálló vámterületet, hát világos, hogy a németnek is lesz annyi sütnivalója, hogy megvesz rajtunk ugyanannyit, vagy többet, exportált cikkeink után, mint a mennyit mi az ő importált cikkei után beszédünk, s így megint ott leszünk, a hol a mádi héber. Sőt az is megeshetik, hogy a német sógor másfelé keres magának csupa tréfából nyers-piacokat és tudvalevő, hogy ilyenül Oroszország s Amerika nagyon is kinálkozik; mi pedig aztán önálló vámterületünk mellett, ha pénzre lesz szükségünk, gyönyörködhetünk nyakunkra savanyodó nyers termékeinkben, s a habarék honboldogító nagy eszméiben. Miután így áll a dolog, ne vegye senki rossz néven, hogy ferdítünk és titkolunk; mert hát ha igazat beszélünk, akkor mi soha sem juthatunk kormányra

Tudván továbbá, hogy az adófizetés kelemetlen kötelessége az a pont, amelyen minden ember egyaránt csiklandós: folyton azt emlegetjük, hogy a kormány kilenc év alatt 42%-el fölemelte az adókat. De már azt nem látjuk jónak megmondani, hogy mire fordította az ország pénzét; mert ha megmondjuk, hogy az országra költötte el egy krajcárig, és hogy semmi másra nem költött, mert nem is költhetett, egy fityinget se, mint a mire azt a nemzet alkotmányos képviselője megszavazta: akkor bennünket egyszerű akadémikusoknak, kákán csomót keresőknek, fog a legegyszerűbb értelmes polgár is tartani. Azt meg pláne nem emlegetjük, hogy van a magyar képviselőháznak egy zárszámadási bizottsága, mely szigorúan megvizsgálja, hogy odafordított-e minden adókrajcár, ahová az törvényhozással szánva volt. Mert ha ezt megemlítenék, az is kitűnnék, hogy minden krajcár a törvényhozásra fordított. Hiszen csak egy hatost ne fordítottak volna oda, hát majd csapnánk mi abból akkora káoszt, mint amekkorát Apatinban az adókönyvek hánytorgatásával akartunk csinálni.

Egy szó, mint száz: alapunk ugyanaz lesz, mint a mostani kormányé; a szükségletek nem-hogy kisebbednének, hanem boldog-boldogtalan korteseinknek adott ígéreteink beváltásával még nőni fognak, s így az adók is hamarabb növekszenek majd, mintsem fognak. Hanemhát Tisza volt már eleget miniszterelnök; és ha a falukban sorba mehet a bíróság, hát miért ne lenne sorban a miniszterség? Most ígéretünk papnak és rabinusnak, iparosnak és gazdának, mindenkinél mindent; aztán majd adunk mindenkinél, amennyit lehet. Ha három hónap mulva megbukunk, szídjuk megint aki utánunk jön és ígérünk az elégedetlenek soha ki nem fogó rajának még többet. Tessék hát ránk szavazni!

Ezt a programot kellene és jóformán szó szerint lehetne is a habarék vándor apostolainak elmondani, legfőlebb azt tehetnék még hozzá ott, ahol a mostani tisztviselői pressziót kárhoztatják, hogy: mi majd csakugyan létesítjük ezt a kiszínezett pressziót; mert hát jobban rá fogunk szorulni, mint ez a mostani kormány, amely eddig három választásból egyre diadalmasabban lábolt ki, s nyilván most, segítve a mi túlzásaink által, még több területet fog elhódítani az országban.

Apponyi a következő mondattal fejezte be beszéde politikálásnak minősíthető részét; mi egyetlen fölismérhető szónak kivételével szintén azzal fejezzük be cikkünket. A delfi mondás így szól: „Tisztelt választók! Akárki lép önök elé, mint a habarék párti képviselőjelölt — legyen tisztelet adva a személynek — de ennek a programbeszédnek elmondását követeljük tőle; mert amit evvel ellenkezőleg mond, azt meghazudtolja a jövő.”

Nyílt levél az ellenzék táborakához Zomborban.

Tekintetes szerkesztő ur! Tudom ugyan, hogy becses lapja szabadelvűpárti s így nekem, mint elvből függetlenségének, nincs jussom e té-

ren helyet igényelni nézetem kifejtésére. Azonban minthogy helyben függetlenségi párti lap még ez idő szerint nincsen és minthogy az enyhítőleg mérsékeltnek nevezett ellenzék multkor gyűlése által provokálva vagyok: az igazság és politikai — bármily irányu — meggyőződés iránti parancsoló tekintetek nevében, kérek jelen fejtégetémnek helyet.

Ugy emlékszem, Ön is jelen volt egy ízben az új Olvasókör nagy termében, midőn a jelenlegi mérsékelt ellenzékességek divatnak, de azelőtt a mi függetlenségi pártunknak egy előkelő barátja, szoros különbséget tévén a magyar-párt és kormánypárt között, élesen elítélte azon imputációt, mintha magyar pártinak csak azt lehetne tartani Zomborban, aki a kormány hívének vallja magát. Egyuttal szerintem is igen helyes módot ajánlott ezen szembekötődsi álláspont kiküszöbölésére. Ugyanis hangsúlyozta, hogy egyedül csak abban az esetben tartja a magyar-párt elnevezést korrektnek, az összes zombori nem szerb választók jelölésére, ha ezen címen belül előbb leszavazás által konstatáltatik, vajjon a nem szerb párti szavazó polgárok többsége miféle politikai hitet vall s egyuttal közmegegyezés szerint kimondatik előre, hogy a kisebbség magát a kitűnendő többség nézetének alávétni köteles. Ily előzmények után — ugymond — ráállok én s velem minden ellenzék elvű ember arra, hogy felsőbb nemzeti szempontokból akármely, esetleg többségre jutandó párt-töredéket támogassak, csak tudjam, hogy az magyar.

Végül kijelentette, hogy ő és ellenzék elvtársai mindaddig, míg ilyen próbaszavazás után a többség ki nem derítették, inkább nem élnek legszebb polgári jogukkal, semhogy magukat körmönfont kapacitációk által a »magyar« cím mögött lappongó szabadelvű pártnak, minden elvet összemorzsoló kényszerzubbonyába szorítsák.

Az akkor jelenlevők között nem volt senki, aki ezen óhaj méltányos volta s célszerűsége ellen kifogást emelt volna. Egyesek vitatták ugyan, hogy az ily próba fölösleges, mert itt szerintük a szabadelvű párt köztudomásúlag többségben van; miután azonban az feleltetett nekik, hogy a vezérpárti jogcím elnyerésére éppen ennek a többségnek a kimutatása szükséges: egyaránt mind helyeselték azon nézetnek alkalmilag leendő diadalra juttatását, hogy a magyar párt, a saját megoszlását előre is gátolando, leszavaz a saját kebelében s a többség pártelvéit, bármelyik létező politikai árnyalattal tartson az, egyetemleg elfogadja.

Ezek előrebocsajtása után talán nem veszik formalitásnak, ha én, mint a Zomborban rég időtől párhivekkel bíró függetlenségi elveknek veterán híve, méltánytalannak és a különböző meggyőzések tiszteletén ejtett önhatalmú sérelemnek minősítem azt, hogy itt egy csecsemő éveit élő párt kereszteségi ünnepére meghívta a függetlenségiéket is komáknak; azonban a passzitan az ő nótájukat, dacára, hogy talán többségben voltak, huzatni sem engedték. Én azon a régi jogelven vagyok, hogy: ami szabad egyiknek, nem tilos a másiknak.

Pedig hát a történekből elvitázhatatlanul kilátszik, hogy a mérsékelték (lucus a non lucendo) ugyanazt a pretenziót, a melyet mint méltánytalant, nem engedtek meg a helyben egyedül és kizárólag fenállott magyar pártnak, azt most minden tekintet felretételével követelik önmaguknak. Mert ha fölvetik vala a kérdést, hogy mi, az ellenzék két árnyalata, hajlandók vagyunk-e a magunk többségének pártnézetét a szavazásoknál mindnyájunkra mértékadóknak elismerni: talán én lettem volna az első, a ki esetleg kisebbségben maradandott feleimet az összetartás és lemondás áldozatára kapacitálni vállalkozom.

Igy azonban mi a tényleges állapot?

A volt magyar-párt, melyet főtényezőinek elvei után joggal nevezhetek a mult választáskor túlnyomólag szabadelvűnek, megoszlott már

is, de annélkül, hogy az együttmaradásra az előre alkalmasnak tudott óvszer megpróbáltatott volna.

A mérsékelték pártja azon nem komoly közmondásból indulva ki, hogy: A ki először jön, először örül — összehívta az ellenzéki érzelmi választókat, s az értekezleten a függetlenségi párt létjoga érdekében megkockáztatott felszólalást jóformán ignorálván, a sokat emlegetett próba nélkül önmagát mondotta ki többségben levőnek. Nem hiszem, hogy túlzok, ha ezen eljárást önkényesnek mondom, s a függetlenségi párt hivat, mint méltánytalanul s erőszakosan beolvasztottakat, erejüknek önálló ki próbálására szólítom.

Nem vagyok ugyan a politikai oportunitás embere; hanem azért sok áldozatra tartom magamat és minden igaz magyart kötelezve azon célból, hogy itt, mint a magyarság egyik exponált végvárában, egyesülve maradjunk. Erre, azt hiszem, jó okaim vannak. Mert el kell ismerni, hogy a magyarnak keresztelt, de tényleg szabadelvű párt, s annak vezérférfiai voltak azok, kik Zombor városában a magyar befolyást sok küzdés árán döntő érvényre emelték. E küzdelemben a most grasszáló habaréknek semmi része sem volt, mert hisz itt nem is létezett. A függetlenségi pártnak ellenben volt e sikerben legalább passzív része, a mennyiben a nemzeti célért nehéz önmegtadással lemondott szerintem egyedül üdvözítő elveiről nemcsak, hanem bajnokait is neki eresztette a sok vérelnküli csatának.

Bátor vagyok tehát az immár megalakult mérsékelt ellenzék vezérférfiit kérdezni: Miért nem foganatosították a többség kitüntetésének próbáját? Mily jogcímen hiszik tőlünk, régiebb párttestülettől, a csatlakozás erkölcsi köteleességét elvárhatni? Hajlandók-e magukat a három párt számarányának kitüntetésére irányuló próbaszavazásnak alávetni? Jovialis eljárásnak tartják-e a mások által sok munkával létrehozott magyarpartii többséget megbomlasztani? Magukra vállalják-e az erkölcsi felelősséget, azon általuk provokált viszály következményeikért, melyek minket, helybeli magyarokat, a háromféle szakadás esélyének kitesznek s régi, nagy nehezen legyűrött, politikai ellenfeleink ingatag szeszélyének kiszolgáltának?

Az igazi méltányosság nem szavakban, hanem tettekben, nem fogásokban, hanem őszinteségekben nyilatkozik.

Hírek.

Választási mozgalmak. (Ujverbász május 12.) Az ellenzéki párt vezetési mindent megtekintve, hogy értekezletük minél sikerteljesebben tünjen fel. Ugyanazért az itthelyi választók — vagy 80-an — Szilágyi Dezső képviselő s a kerület többi helyeiről meghítt pártbírák fogadtatására muzikaszóval már kora délután kivonultak a vasúti indóházhoz; ott az időközben megérkezett Szilágyi képviselőt Vitályos Imre kulai ügyvéd fogadta, azután a menet a városon keresztül vagy 30-40 kocsi kísérete mellett a Klein-féle vendéglőbe vonult, ahol Kovács Gyöngy kir. közjegyző, Rácz György és Dr. Maximovits ügyvéd urak üdvözlő beszédeire az ellenzék megérkezett embere vagy 800 ember előtt (ezek közül csak 3-400 ellenzéki, a többi asszony, gyermek, nem választó stb.) körülbelül a következőket mondotta: Örömmel vette (t. i. Szilágyi) az új-verbázi kerület választóinak meghívását, hogy így személyesen is tolmácsolhassa az ellenzéki pártnak feladatát s jelenlegi álláspontját. Kinyilatkoztatta, hogy Bács-megye eddig előttük oly színben volt feltüntetve, mely egyáltalában csak „igen“ szavazókat és mást nem tudókat küldötték fel a képviselőházba, de most látja, — folytatá — hogy nem így lesz ez ezután is: a választóközönség ilyen megjelenésével mint a mai, megmutatta, hogy felébredt nehéz álmából s hazafiai kötelességet teljesíteni siet, midőn szavazatát és bizalmát az ellenzéknek adja, Bácska ezután nem sárga, hanem piros, fehér, zöld határral lesz kitüntetve. De az ellenzék választói maradjanak tántoríthatlanok is; ne féljenek a főispán vagy a városbíró hatalmától, szavazzanak meggyőződésük szerint. Főispáni pressió a választóra, semmi befolyással sincs a választásra s így önök közül bár kit, hatalmaskodó fenyegetésekkel szorítani akarnak, hogy a kormány-pártjábólire szavazzanak, meg ne ijedjenek ily hatalmaskodásoktól, mert egyéni nézetüket megtántorítani senkinek sincs joga. S így ment ez tovább, míg nem áttért a jelen kormányra, különösen Tisza Kálmán miniszter elnökre. — Mit tett a kormány, mit mivel Tisza Kálmán miniszter elnökünk 9 évi kormányzása, működése alatt? nem volt az egyéb, mint ártás és hazugság a magyar nemzet iránt; a haza érdekében mit sem tett. Midőn 1872-ben átvette a miniszteritárcát, az egész nemzet bizalommal nézett a jövődnök s várta az eredményeket, s mi lett abból? Csalódás! 68 millió adó helyett, mint a mennyit akkor fizettünk, jelenleg 98 millió, tehát majdnem még egyszer annyi adó nyomja vállainkat és e rengeteg szám hova került s hova kell? Boszníára! Ugyan nem mondja, Szilágyi ur, hogy nem kell adót fizetni; de nem annyit; persze a helyett, hogy egy olesőbb mint az ellenzék akarta egy 5 milliomos országházat építene a kormánypárt, 9-15 milliót akar e célra fordítani; s ki fizeti e nagy összegeket! ti — ti! szegény választók, s ha egy iskolát, kőutat vagy más e féle hasznosat akartok, megint nektek kell zsebetekbe nyúlni. Annnyiféle már az adó a szükségletek fedezé-

sére, hogy magam sem ismerem stb. stb. fizetni s hallgatni kell. Hogy a jelen voltak helyesnek találták ezt, azt el sem kell mondanom; hiszen akárkit kérdezze az ember, hogy több vagy kevesebb adót akar-e fizetni, minden esetre az utolsó mellett nyilatkoznék. És mégis nem hiszem, hogy dacára Szilágyi beszédeknek, nem fognak Verbászból annyian az ellenzék lépjére menni, mint a mennyit a világ hirdeti; mutatta ezt az, hogy vagy 300 választó az esteli órákban, mint egy tüntetésképp a legszebb rendben — O. Verbászra vonult, hogy ott jelen legyen a szabadelvű párt értekezletén, amely a legjobban sikerült.

Kiállítási értesítő. A zombori kiállítási kerület bejelentett kiállítói (5-ik közlemény, folytatás). 166 Nezczó Gáspár asztalos, kitanult órák. Zombor Óraszerkezet segélyével működő önmozgó készülék. Ára 100 frt. Találmányára szabadalmat fog kérni Az üzlet 1875 óta áll fenn 167 Engel Adolf, ecetgyáros Zombor. Ecet essencia; különféle saját gyártmányú ecet. Az 1881-iki megyei kiállításon dicsérető okmányokkal kitüntetve. — 168 Bikár Simon, Zombor. Gabonafélék kalászbán és magban; kukorica csőben és magban. — 169. Sztanimirovics Pál. Zombor. Zab kalászbán és magban; kukorica csőben és magban. — 170. Wagner Henrik, Müller Imre és Mayer Ármin néptanítók. Cservenka. Cservenka bácsmegyei község domború térképe Érték 50 frt. — 171 Röhrig Gáspár. Ujverbász. Buza, zab, kukorica magban. — 172. Beyer Frigyes. Ujverbász Buza, zab, kukorica magban és kalászbán. — 173. Kuntz Péter. Ujverbász. Buza, zab magban; kukorica csőben és magban — 174. Id. Breitwieser Vilmos. Ujverbász. Különféle gyümölcsök, kertivetemények; különféle burgonya. — 175. Breitwieser Frigyes. Ujverbász Buza, zab, kalászbán és magban; kukorica csőben, száron és magban — 176 Schumacher József, téglagyáros. Cservenka. Különféle téglagyártmányok. — 177 Steinfeld Ignác, olajsajtoló. Cservenka. Különféle olajgyártmányok. — 178. Breitwieser Frigyes. Ujverbász. Parityázott akácméz; egy lemez lépes méz. — 179. Breitwieser Frigyes. Ujverbász. Különféle gyümölcsfajok. — 180. Belt Sebestyén, henger-gőzmalomtulajdonos. Zombor Különféle liszt. Kitüntetve az 1881-iki megyei kiállításon dicsérető oklevéllel. 18 lőerejű géppel dolgozik; termelő képessége 20,000 mmáza liszt. — 181 Hoffmann Pál, gőzmalomtulajdonos. Cservenka Tizennégyféle liszt. — 182. Mayer testvérek, kovácsmesterek. Cservenka. Egy vaseke; egy kukorica kapáló lőerőre. Érték: 50 frt. Az üzlet 1852 óta áll fenn. Kitüntetve elismerő oklevéllel és egy arannyal a megyei gépkiallításán — 183. Varga József, mütakács. Cservenka. Három asztalterítő; 12 db szalvéta; 12 türlőköző; egy ágyhuzat. Érték: 52 frt. Az üzlet 1871 óta áll fenn; — 184 Gehl Jakab, kosárfonó. Cservenka. Egy gyermekkocsi. Érték: 20 frt. Az üzlet 1874 óta áll fenn. — 185. Dohm János, kovács. Cservenka. Egy kukorica kapáló és töltőgőz eke. Érték: 24 frt. Az üzlet 1864 óta áll fenn (Folytatása következik.) Dr. Margalits Ede, a zombori kiállítási kerület titkára.

A megyei központi választmány f. évi május hó 20-án kedden délelőtti 10 órakor, a megyei palota kis termében (régi épület, I-ső emelet, homlokza) a leköszönés folytán üresedésbe jött összeíró küldöttségi tagok megválasztása végett ülést tart.

A löweni (Belgium) egyetem dr. Haynald Lajos kalocsei érseket tiszteletbeli tudorrrá promoveálta a természettudományokból.

Beküldetett. A kir. kincstári ügyészség és számvétség udvaraiba tömeges kocson hordják a fát s dacára annak, hogy a rendőrök ezt a városbába kapujából kénytelen-kelletlen látják, a kisebb gondjuk is nagyobb, semhogy az utca elállását, sőt a járóka indokolatlan elfoglalását a kocsisoknak megtiltánák. A rend felett örökös rendörnek az ilyesmit meg kell látnia s nem szabad tűrnie. G.

A Zomborból Laskára (Baranya) járó kocsiposta ezentúl Csúszán is fog állomást tartani; mert május 16-ától ott is nyílt postahivatal.

0-Becsén egy új kör alakult e hó elején az „ó-becei egyetértési polgári kör“, úgy látszik és hallatszik hogy mindannyian egyet akarnak érteni a kör érdekében — és a volt követe nézve is oda irányul szavazatuk. Ezen „egyetértési polgári-kör“ nagy táradozások után megalakult, már 120 tagja van. Fiatal elnök vezet a kör érdekét, mely áldozat kész is, csak tagjai maradjanak állandóak. Folyó hó 18-án 5 órakor d. u. tartja a kör első közgyűlését. Adjon Isten áldást rá.

„Pesti Napló“ 14-iki száma szerint: „A siklósi járásban Olay Lajos megbukik. A siklósi járás más jelöltet keres, kit, még nem lehet tudni.“

0-Becsén f. hó 11-én d. u. 5 órakor volt a külvárosi iskolába az „ellenzéki“ párt alakuló gyűlése, a melyen megis alakultak, de a midőn a jelöltet tudakozták, — hát, — hát, nem volt; lehet hogy nem is fog lenni?

Arveres lesz: Baruskovits István 5600 frtra becsült ingatl. aug. 30-án és Winterfeld Adél 2400 frtra becsült ingatl. július hó 27-én Ujvidéken.

Csődihirdetmény Kaufmann Dávid hódásghyi lakos ellen. bej. határidő jun. 30. Csődbiztos: Gyorgyovanszky György tsvéki bíró, tömeggondnok: Henneberg Sándor ügyvéd.

Bajara f. hó 22-én fog Helfy Ignác leérkezni programja elmondására.

A kernyajai kerületben, közszájon járó hírek szerint, Németh Albert nem fogadta el a jelöltséget.

A gazdasági egyesület f. évi május hó 18-ik napján d. u. 4 órakor Zomborban a megyeház kistermében választmányi ülést tart. Tárgyai: 1. Intézkedés az idei ekeversenyre nézve. 2. Bizottság jelentése az adai földmives iskola tárgyában. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Folyó ügyek. 5. Indítványok.

A „bajai r. k. néptanító-egylet“ ez évi nagygyűlését június hó 3-án (pünkösöd utáni kedden) fogja megtartani. Tárgyak: 1. Reggel 8 órakor szent-mise a plébánia-templomban 2. Ezután pont 9 órakor gyűlésmegnyitás elnöki beszéddel a belvárosi iskolában. 3. Rövid megemlékezés elhunyt Lessediczky K. kartársról és emlékirat felolvasás néhai Glück M. egyll. tagról. 4. Intézkedés az egylet 10 évi történetének megírásáról 5. A múlt évi gyűlésről felvett jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 6. „A mondat és forrásait“ ismerteti Zámbo Ignác jankováci tanító. 7. Miként fejlesztendő a gyermekek értelmi tehetősége? tételről felolvasást tart Csapláros J. tataházi tanító. 8. Számtan köréből a felsőbb tanfolyamnak számára Tóth Mihály tart előadást. 9. A tanulók jutalmazása... tételről Matkovits Marián garai tanító tart felolvasást. 10. Olvasókönyveinkről Fonyó P. fog értekezni. 11. 1885. évi nagygyűlésre, mint a jövő orsz. tan gyűlésre is kitévőtt következő tétélek hozátnak ajánlatba: a) A népiskola és közegészségügy. b) Milyen legyen az ismétlő-iskolák könyve falun és milyen a városban? c) A törtek tanítása a népiskolában d) A felnőttek oktatása a magyar beszéd elsajátítása érdekében; ezeken kívül: e) Az előnyökkel való fejszámolás is. 12. Jelentés a pénztár s könyvtár állapotáról és a Bárány-féle siremlékre begyűlt összegből. 13. A III. orsz. tanító-képviselői gyűlésre, amennyiben egyetünk az előkészítő bizottságba ismételten lettek jogositva felküldeni, már most megválasztandó képviselőül Szélig Ferenc bajai és Csapláros János tataházi tanítók ajánlatnak. 15. Az orsz. kath. alaphoz járulás, tiszteletbeli tagok választása, segélyadományozás, tisztújítás.

A zombori törvényeséknél megürrült aljegyzői állomásra tizenegyen folyamodtak.

Meghívó. Az adai földmives-iskola 1884 május 19-én, délelőtti 10 órakor mélt. főispán ur jelenlétében az epreskert előtt tartandó alapítótételnek beszenteslési ünnepélyére a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a városi Előljáróság. A hölgyek a délutáni népiünnepélyen szívesen látott vendégek lesznek. A vidéki t. vendégek az elszállásolás végett a község házában leendő rendőrséghez forduljanak.

Az Ada község hazafias közönsége nagylelkűségéből létesítendő földmives iskola ügye immár tényre válik. Az új igazgató-tanár e hó 1-én megérkezett, s megérkezése után azonnal hozzáfogtak az épület alapzatát ásni, ma már egész halmaza van az építkezési anyagoknak a zentai úton, az epreskertnek átellenében lerakva. — E hó 7-én megtekintette az épülőtelepet Sándor Béla főispán és Matkovics Lajos szolgabíró, nagyszámú kíséret mellett. Az alapkö ünnepélyes letétele e hó 19-én leend, melyre a főispán ur is megérkezik s az ünnepélyes aktust ő esz közlendi. A hazafias szellemű gazdag város az ünnepélyességek megállapítása vég-tt gyűlést fog egybe hívni, mely mint hallatszik úgy fog végződni, hogy a szomszéd megyék, városok és községek színe java egybehívatik s lesz a befejezésre magnum áldomás. Valóban dicséretre és elismerésre méltó az oly értelmes, derék elöljáróság, mint az adai, mely gazdagságát ily hasznos eszközlelésekkel igyekszik megörökíteni. — E hó 15-én érkezik le Tormay Béla kir. tanácsos, hogy az építkezéseket felülvizsgálja, s intézkedjék némely még megállapítandó dolgokról. Bács-megye gazdag és értelmes közönsége pedig azzal hálálja meg Ada város nagylelkűségét s a kormány áldozatkészségét, ha ezen intézményt pártolja és istápolja azáltal, hogy gyermekeit abba beküldi. Oly nagy a megye s oly gazdag a lakosság, hogy valóban felesleges volna apellálni a szomszéd megyékre, hogy azok lássák el az iskolát növendékekkel; de ha meg kell történni, azt csak sajnálni lehetne akkor, midőn alig pár forintnyi összegért a beküldendő fiú a tanításon kívül teljes ellátásban részesül. A felvételi feltételek s az iskola működési programját legközelebb. Addig is ajánljuk hazafias közönségünk szíves figyelmébe ez intézményt, mely égető szükséglet pótol s melyre okvetlenül szükségünk van nélkülözhetlenül, mert midőn a közlegelők felosztása előtt is, igaz és haszonmarháink a hét sovány esztendőtt jelképezték, mi lesz most, ha okszerűen nem gazdálkodunk? — Legyen üdvözölve hazafias kormányunk, legyen üdvözölve Ada város e nemes ténykedésében. Súlyom.

Vasarok a megyében. Bácsban Fülöp és Jakab napján. — Bajmok május 25. — Katymár május 16-át követő hétfőn. — Mohol május 25. — Ó-Kanizsa május 25. — Uj idéken május 19.

Heidekker Zsigmond szabadkai adóhivatali gyakornok a módosi n. kir. adóhivatalhoz VI-od oszt. adótitkárként nevezetett ki.

Adományok a Bács Bodrogh megyei történelmi társulat muzeuma számára. Erem és pénzügytemény: 1. dr. Margalits Ede. Egy rézpénz IV-ik Béla magyar király idejéből 1246. — 2. Bajai Mihály. Egy ezüstpénz VI-ik Károly (mint magy. kir. III-ik Károly) idejéből. 1715. — 3. Karnász Lajos. Egy ezüst pénz. VI-ik Károly (III-ik Károly) idejéből. 1671. Egy rézpénz Mária Terézia idejéből. 1763. — 4. Karl Lajos. Egy török rézpénz a hódoltság idejéből. Egy ezüst hatos 1849-ből, 3 centesimi, osztrák-olasz rézpénz 1852-ből. Egy ezüst lira veneta 1802-ből. Egy negyed ezüst lira, osztrák-olasz pénz I-ső Ferenc idejéből. 1822. — Az 1. 2. 3. sz. alatti pénzek lelhelye Zombor környéke; a 4. sz. alattiaké Cservenka. (Folytatása következik.) Fogadják a szíves adományozók a megyei történelmi társulat mély köszönetét.

Névváltoztatás. Zahorszky Samu új-szivaci illetőségű pozsonyi lakos vezetéknévének „Hegy“ re-kért átváltoztatása továbbá kiskoru Czvésits Ferenc zombori illetőségű adai lakos vezetéknévének „Földvári“ ra kért átváltoztatása belügyminiszteriumi rendelettel megengedetett.

Adán a város szokott áldozatkészségéből berendezendő epreskertben a földmives-iskola beszentelése után villás reggeli, ebéd és népmulatság lesz. — Megvan hiva a megyei előkelőségen kívül a ker. 10 község, 6 szolgabírósg.

Ó-Kanizsa községe folyó hó 10-én küldöttsegiileg tiszteltetett a járás nagyérdemű szolgabírája Matkovits Lajos úrnál, hogy legfelsőbb helyről nyert kitüntetéséhez gratuláljon. E küldöttsegiiben az itteni összes nemzetiségek és néposztályok képviselve voltak. A gyülekezés helye délelőtti 9 órára a zentai nagyvendéglői helyiségben állapított meg, s itt pontosan a kijelölt időben mintegy ötven itihelyi lakos egybegyűlve — miután érzelmeik tolmácsolására Mihály Sándor községi jegyzőt kérték föl, — a küldöttsegi impozáns menetben vonult a kitüntetett vendégszerető házához. Itt Mihály Sándor községi jegyző rövid, de gyönyörű szavakban esetelte a községet képviselő küldöttsegi szerencsekívánatait, s a kitüntetés eredményezte határtalan örömet, melyek a tisztelet légtiszább érzetéből támadnak. Erre a kitüntetett férfi meg-hatottan mondott köszönetet, kérve a további bizalmat és ragaszkodást, igérvén, hogy fokozódott kitartással fog küzdeni járása érdekében.

A magy. kir. igazságügyminiszter, Zentai Gyula újdéki kir. törvényszéki, és ifj. Paulovits Márton palánkai kir. járásbírói irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

Holnap szombaton tartatik a „Vadászkürt” száloda ujonnan és csinnal berendezett kerti helyiségeinek megnyitása; a mely alkalommal Sándorék zenéje a legjobb és legújabb zenedarabokat fogja előadni.

Német-Palánkán 1884. évi május hó 4. napján a „palánka-illói gózpomp részvény-társulat” közgyűlést tartotta. Mezey Károly vezérigazgató üdvözlő a számosan megjelent részvényeseket s a napirendnek első tárgyául kitűzött választások fogantatását kéri. Dr. Bernheim Samu elnöknek, Büchler Róbert jegyzőnek, úgy dr. Perlesz Ede és Fűke Pál jegyzőkönv hitelesítőknél megválasztatnak. Elnök konstatalja, hogy a közgyűlésen 33 részvényes van jelen, kik 642 drb részvényt képviselnek, miért is a közgyűlést határozatképesnek és megnyitottnak nyilvánítja. Harlikovits Károly indítványára Waage Henrik herceg Odescahy udvari tanácsosa a társulat fennállásának egész tartamára tiszteletbeli elnöknek egyhangulag megválasztatik. Mezey Károly vezérigazgató az igazgatósági-, dr. Bernheim Samu a felügyelő bizottsági jelentést olvassa fel; mindkettő általános helyesléssel tudomásul vétetnek. A zárszámadások felülvizsgálása. Az osztalék megállapítása. A bemutatott zárszámadások jóváhagyatván, az igazgatóság és felügyelő bizottság által a nyeresémények hovatfordítása tárgyában tett javaslat elfogadtatik, a kimutatott 9700 frt 15 kr. tiszta nyereséményből 970 frt 01 kr. a tartalék-alapra, 611 frt 10 krt az igazgató-tanácsosok, 436 frt 50 krt a vezér-igazgató részilletékére, 261 frt 90 krt a felügyelő bizottság s 436 frt 50 krt a hivatalnokok és szolgák részilletékére, 134 frt 14 krt a beteg alap javadalmazására, 2850 frtot a részvénytőkének 6%-től kamatoztatására és végre 4000 frtot a részvények és részvényhaszonjegyek felülosztalékára fordítatik. Ezen értelemben utasítottatik az igazgatóság, hogy a részvények 1883. évi szelvényét darabonként 7—7 forintjával, a részvényhaszonjegyek 1883. évi szelvényét darabonként 4—4 forintjával már f. évi május hó 5-től váltsa be. Igazgatósági javaslat a részvénytőkének 5000 frttal való leszállítása iránt, 100 db részvénynek sorsolás utján beváltásával, határozatik 100 drb részvénynek kisorsolása és a részvénytőkének 5000 frttal való leszállítása. Az igazgatóság, felügyelő bizottság és személyzet javadalmazása iránt Waage Henrik tiszteletbeli elnök ur indokolt javaslata folytán határozatik, hogy az igazgatóság a tiszta nyeresémények 7%-ában, a vezérigazgató 300 frt évi fizetés és a tiszta nyeresémények 5%-ában, a felügyelő bizottság a tiszta nyeresémények 3%-ában, a tiszti személyzet és szolgák — a központi iroda személyzetének kivételével — a tiszta nyeresémények 5%-ában részesüljenek. A tiszti személyzet és szolgák fizetésére az igazgatóságnak további intézkedésig évi 8500 frtnyi előirányzat boesáttatik rendelkezésére. Az igazgatóság és felügyelő bizottság választása. Harlikovics Károly részvényes kiemeli a volt vezérigazgatónak hét éven át tanusított lankadatlan buzgalommal szerzett bokros érdemeit, és indítványozza, hogy Mezey Károly ur a társulat fennállásának egész idejére vezérigazgatóul választassék meg. Az indítvány általános tetszéssel fogadtatván, Mezey Károly ur a társulat fennállásának egész tartamára egyhangulag vezérigazgatónak véglegesen megválasztatik. Megválasztattak még: Hubert Olbrich 632, Harlikovics Károly 605, Tiroly János 605, Schwere Márton 605, Simándy Sebestyén 604 és Arsenics Pál 590 szavazattal, mint igazgató tanácsosok. Bagolyi József 67 szavazattal mint póttag az igazgatóságba, Földenczer Gábor 632, dr. Bernheim Samu 578 és Huga Rezső 526 szavazattal mint felügyelő tanácsosok és végre Funk Armin 71 szavazattal mint póttag a felügyelő bizottságba. Kmft. Büchler Róbert, jegyző. Waage Henrik, tb. elnök. Dr. Perlesz Ede, Fűke Pál, hitelesítők.

Pályázat. Bács-Bodrogh megye kezelése alatt álló Kováts József-féle ösztöndíj alapnál az alapító levél értelmében egy nem nemes származású ifjak részére fentartott és évi 360 frttal egybekötött ösztöndíj állomás még a mult iskolai év kezdetén üresedésbe jöven, felhivatnak mindazok (róm. kath. vallása) megyebeli származású szegényebb sorsú nyilvános és országosan érvényes bizonyítványok kiadására jogosult tanintézetek tanoncai, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy aziránti folyamodványaik az illető tanintézeti igazgatóságoknál beadván, azokat az alapító levél értelmében az illető tankerületi kir. főigazgatóságok útján, f. évi június hó 15. napjáig alulírott-hoz nyújtsák be. A pályázók folyamodványaikban a tanulmányaikban jó előmenetelt, a lefolyt tanév mindkét félérlő rendes iskolai bizonyítványokkal és az erkölcsi jó magaviseletet, szorgalmat, emelbeli tehetséget az illető tanártestület bizonyítványával igazolni, azon felül pedig származásukat, szülőik állását, családi létszámát és vagyoni állapotát okmányilag kimutatni kötelesek. Kelt Zomborban, 1884. évi ápril hó 25-én. Schmausz Endre, alispán.

Adán a szabadelvű párt számos választói e hó 11-én tartották meg az első értekezletet, melyen a szerbek és magyarok egyhangulag a volt követet br. Podmanitzky Frigyeszt léptették fel.

A zentai függetlenségi kör alapszabályai, a m. kir. belügyminiszterium által, a bemutatási záradékkal elláttattak.

A csürogi népkör alapszabályai, a magyar kir. belügyminiszterium által, a bemutatási záradékkal elláttattak.

Ó-kanizsai hírek. E hó 6. és 7-én tartott, zsu-folásig telt ház előtt, a Szabadkáról kirándult szerb nemzeti színtársulat 14 tagja két színelőadást. Összes bevételük 294 frt 40 kr., melyből a költségek levonása után 222 frt tiszta jövedelem maradt a társulat pénztára javára. Első nap Szigligeti Ede „Czigány”-át adták, melyet Simics J. Milán fordított át szerb nyelvre, szerb színre alkalmazta Hadzics A. és zenéjét Milesinszky Alajos szerzette. Második nap „Ravnica” építetése. „Melodráma 3 felvonásban Nikolics Antaltól, zenéje Slezingertől, került színre. A második előadás után tánc volt, melyet kólóval kezdett meg a nagy számban jelenlévő mindkét kanizsai és martonosi szerb ifjúság. A társulat még ezen éjjel Szabadkára utazott. Még meg sem hűlt helyük, már is megörvendeztettek megérkezésükkel a közönséget Mezei J. igazgatása alatt a magyar népekeknek, kik 8-tól minden este gyönyörködtetik kétértelmű énekeik és élceikkel a nem kisszámú hallgatókat 50 kr. belépti díj mellett. Ezeket követi egy lovarda érkezése, mely már bejelentette magát. Ugy 10 napja már, hogy egy csepürágó, bukfenchányó társulat tart esténként a széna-téren műelőadásokat. Magyar színtársulat is jelentkezett, mely e hó végén jö meg Pancsováról. Jókör, mire ide vetődnek a közönség beelégelte a sok mulatságot, lesz részök a kopolalásban játszhatnak üres ház előtt, ha csak a magyar ifjúság hasonlóképen nem alakít színügyi pártoló-bizottságot kebelében, mint a szerbek. E hó 1-én kötötték ki két jó lovat az istállóból a horgosi esperes-plébánosnak, azóta hiába keresik. A Tisza három nap óta 5—5 centimétert árad, ha az áradás így tart, pár nap múlva a sziget víz alá kerül. Az áradás hoz majd halat, a halászat bérleje tehát nem esik ismételve 40 frt bírság alá, mint a napokban, a miért a halat egyeseknek adta el.

Menetrend-változtatás az alföld-fiumei vasut szeged-eszéki részén. Ervényes 1884. évi május hó 20-tól.

Állomások	5		7		9		13	
	I. II.	III. IV.	III. IV.	III. IV.	III. IV.	III. IV.	III. IV.	
Szegedtől Eszékiig.	vegyes vonatok							
Szegedtől indul	6.45	3.30	10.55					
Horgos	7.26	4.16	11.50					
Palics	8.—	4.50	12.31					
Szabadka	8.40	5.—	2.20					
Bajmok	9.26	7.08	3.45					
Militics	10.—	7.57	4.42					
Zombor	10.25	8.35	5.40					
Szt. Iván	10.48	9.10	6.21					
Szánta	11.02	9.32	6.52					
Gombos érkezik	11.14	9.48	7.11					
Erdődől indul	12.30	11.25						
Dálya	1.40	12.05						
Dráva-Szarvas indul	2.03	12.28						
Eszékre érkezik	2.35	1.—						
Eszéktől Szegedig.	8-ik vonat 8-ik vonat 10. vonat							
Eszéktől indul	12.20	3.30						
Dráva-Szarvas indul	12.53	4.03						
Dálya	1.58	4.55						
Erdődre érkezik	2.14	5.11						
Gombosól indul	3.14	6.35	8.15					
Szánta	3.27	6.54	8.39					
Szt. Iván	3.41	7.15	9.06					
Zombor	4.08	7.58	10.10					
Militics	4.24	8.23	10.40					
Bajmok	5.02	9.21	11.58					
Szabadka	6.30	10.35	2.33					
Palics	6.46	10.51	2.55					
Horgos	7.24	11.25	3.45					
Szeged érkezik	8.—	12.—	4.30					

Észrevétel: A közlekedési időkre nézve a budapesti idő érvényes. A kövén nyomott számok az éjjeli órákat jelzik esti 6 óratól reggeli 6 óráig. Gomboson a 8. sz. vonat a cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főfelé menő személyhajójához csatlakozik.

Az üzletigazgatóság.

Lapszemle.

A kath. sajtó hivatása cím alatt a „Magyar Korona” figyelemre méltó cikket közöl, melyből átvesszük a következőket: Különösen egy kath. conservatív lapnak nem lehet hivatása, hogy megfedkezve ama nagy és fontos érdekekről, melyeket szem előtt tartani kötelessége, botor módra az izgatás terére lépjen s a legbizonytalanabb célok szolgálatában mint részeg kortes állást foglaljon az apostoli király világosan kifejezett intenciójával s az egyháznak félre nem ismerhető szellemével szemben. Egy kath. conservatív lap nem élhet a méltánytalan üldözés, rágalmazás, gyanúsítás becstelennel fogvegyveivel azok ellen, kik ő Felségének, a kath. egyház legfőbb patrónusának, az apostoli magyar királynak bizalmát bírják, nem ignorálhatja az egyház legfőbb méltóságainak, hazafias katolikus érdekeinek, leghivatottabb öreinek békés szellemét és nem sorakozhatik egy százféle elemekből és egészen mása, mint katolikus sérelmek orvoslására szövetekezett politikai pártnak semmi határozott célt ki nem tűző, általánosságokban összefolyó programjához. És ha akadnak, kik a hírlapirodalom terén, kath. cég alatt ilyen agitatót folytatva, a kath. clerust az apostoli király intenciója, a főpapság békés szelleme s mindkettőnek tekintélye ellen uszítják, akkor a hivatását átérző s kötelességét tisztelő kath. conservatív lapnak a szent ügy magasztos érdekei által parancsolólag indicáltatik, hogy a könnyelműleg az véleményem felháborításából elősködő hírlapi speculatio által felbillentett egyensúlyt helyreállítani törekedjék.

Ugyanezen lapnak május 11-ik száma nagyérdemű cikket közöl „a főrendiház egyik magas állású tagjától”; a cikk így végződik:

Nagy változásokat, nagy convulsiókat csak azok akarhatnak, a kiknek nincs veszteni valójuk Magyar nemzetünk jól felfogott conservatív érdekeinek, a magyar monarchicus államrendszernek, a kath. egyháznak és a kath. papságnak a mai állapotok fenntartása és megszilárdítása van érdekében. És pedig, úgy a fő- mint az alpapságnak. Az ellenzék, mely ma a

kormányon ülök bársonyszékeit ingatja, holnap az összes közjogi állapotok megtámadására s felforgatására kényszeríthetnek saját kiindulási pontja által. Az elveket, melyek létüket képezik, meg nem tagadhatja. Ha nincs is zászlójára írva az utolsó célat, attól el nem állhat.

Mint a bérc magasából lezuhanó kő, vagy a megindult hógörgeteg utját, ha egyszer megindult, csak önsúlya határozza és emberi erő vissza nem tarthatja, legkevésbé pedig az, a ki megindította: úgy a most megindult mozgalom kimenetele sem látható előre. Egy bizonyos: hogy a kath. egyház és a kath. papság nem nyerhet, csak veszíthet általa s óriási meggondolatlanság, vagy lelkiismeretlenség — oly mozgalmat támogatni, melynek eredményei ki nem számíthatók, de csak veszedelmek lehetnek.

A „Zastava” cikksorozat kezd, melyben fejtegeti, hogy Polit az uzdini kerület választóihoz intézett levelében maga is elpártolt a becsereki programtól. Az omladista párttörődék, melynek vezére Dimitrie-vics M. „Uj Zastava” című lapot akar megindítani.

Ó-Becse, 1884. május hó 12.

(Képviselői beszámoló, — szabadelvű párt megalakulása, — színeszet)

Folyó hó 11-én tartotta beszámolóját országgyűlési képviselőnk Popovits Vazul ur, a választókerület székhelyén Ó-Becsen. Helybeli és vidéki nagy közönség előtt mondotta el azt, ami való és ez az egy is képviselőnk egyik főtalajdonsága, hogy a valót mondja el és nem kecsesgöngyölít, illetve nem akar azokkal olyan dolgot elhárítani, ami ábrándnak ugyan igen szép lehet, de nem teljesedik és nem teljesedhetik. Elmondta a ma-holnap befejezést nyerendő országgyűlésnek 3 éven keresztül kifejtett munkásságát, egyenként osztályozva az egyes miniszteriumok szakmájába vágó ügyekről való intézkedéseit. Hogy ezek közt legfontosabb szerepet játsza a pénzügyi ressort, az bizonyítást nem igénylő állítás és nemcsak nálunk van ez így, hanem az egész világon. Igen szépen kifejtette képviselőnk, hogy pénzügyi kalamitásaink a régi időkből datálódnak, hogy ezek gyökeres orvoslása nem hirtelen történhetik, hanem hogy ehhez még igen hosszú sora az éveknél szükséges; de hogy a jelen országgyűlés már igen sokat orvoslott, azt mindenki tapasztalhatta, azt is azonban tudja mindenki, hogy míg a világ összes államai az állandó hadsereg eszméjéről le nem mondanak, az egymást e tekintetben felül múlni vágyó államok dicsvágya folytán a katonai célokra szükségeltető kiadások nem kevesebb, de mindig nagyobb és nagyobb összegeket igényelnek. Elmondta a közoktatási, földm., ipar és kereskedelmi, a közlekedési, igazságszolgáltatási, a közgazdasági állapotokban tapasztalható örvendetes és jelentékeny haladásokat, szóval röviden, de kimerítőleg előadta mindazon dolgokat, melyeket a jelenlegi országgyűlés eddig-ig a közjó és így a magánosok érdekében is eszközölt, a miért is ismerve előadónak pártatlan becsületességét, igazságszeretetét, a közjó irányában önzetlen jóakarátát, nem esoda, ha szavait lelkes eljenzések és helyeslő kifakadások kísérték úgy a magyar, mint a szerb hallgatók részéről, és nem esoda, ha szeretett, tisztelt képviselőnk jóakarátát működésével teljesen megelégedve, őt beszámolója után szünni nem akaró éjlekenben részesítettük.

Ó-Becse választókerületének szabadelvűpárti választói a párt megalakulása céljából összejövén, ideiglenes elnök a gyűlést megnyitja és az összejövétel célját rövid szavakkal vázolja, kéri a jelenlevőket a párt megalakulhatása céljából tisztviselők választására, mi is megtörténvén, az egyik jelenvolt elnök Joczity Elek ó-becsei gb. plébános elnöki helyét elfoglalja és rövid szavakban a pártot megalakultnak nyilvánítván, a vidéki választókerület választmányi tagoknak községekben leendő megválasztására kéri fel, szöve jöven a jövő országgyűlési képviselő, egyhangulag eddigi képviselőnk kiáltott ki jelöltül, mire is egy megválasztott küldöttsegi az ünnepeltet barsány eljenzések közben az ülésbe kísérvén, itt a jelöltség a jelenvoltak nagy lelkesedése mellett neki felajánlatott. Képviselőnk meghatott nagon fejezte ki szívből eredő köszönetét a megtiszteltetés fölött, a jelöltséget elfogadta, személyére nézve hivatkozott eddigi — választói előtt ismeretes — előéletére és működésére, magát választópolgártársai további szives hajlamaiba ajánlván, lelkes eljenzések közben körükből távozott.

Az értekezletet dr. Milkó Ignác választmányi tag urnak szép, lelkes felszólalása után az elnök befejezettek nyilvánítva, a jelenvoltak távoztak.

Választókerületünk sokáig nem adott magáról életjelet, de annál nagyobb tevékenységet fejtett és fejt ki ezentúl. Jövő képviselőnkét kijelölte, rajta is lesz, hogy ez megválasztassék, rajta pedig nemzeti-ségi különbséget nem ismerve úgy a kerület székhelyén, mint a vidéken is. És ez igen könnyű dolog is ott, a hol a volt képviselőről csak a legjobbat tudja mindenki. Köztünk töltötte el életét, mint közigazgató, mint törvénykezési tisztviselő, mint ó becsesi lakos és birtokos.

Ismeretes tulajdona: a tántoríthatatlan hazafias-ság, a pártját ritkító becsületesség, a túl szerénység, a méh-szorgalom, az önzetlen jó barátság. Ilyen tulajdonok mellett a legszivesebben, a legnagyobbabban is bizhatja a honpolgár reá az országgyűléseni képvisel-tetését és megvagyunk győződve, hogy megválasztása esetén mint eddig, úgy ezentúl is képviseltetésünk a legjobb kezekben lesz. Eljen Poppovics Vazul Ó-Becse választó-kerülete képviselő jelöltje!

A politika mellett beszéljünk pár szót a művészetéről is. Nyéki János igazgatása alatt álló színtársulata hosszabb idő óta szerepléven nálunk, úgy a társulatról, mint annak egyes tagjairól észrevételeink a következők. A társulat az előleges hirdetések szerint 30 tagból állandott vala. Ez azonban csak a hirdetésben áll, a valóságban körülbelül 10—12-en lehetnek, tehát e szerint a társulat gyenge, kevés szereplővel rendelkezik. Egyes tagjai vidéki, kis városi színpadon megállanak helyüket, csak szorgalom ajánlhat a tagok többségének, mert őszintén szólva, azok némelyei szerepeiket nem tudják. Ez nagy hiba, de a mint némely szereplő említette, ez nem a színi pálya iránti kedvetlenség vagy a közönséggel való elégedetlenségéből, hanem onnan származik, mert dacára, hogy

az előadások, különösen első néhány szép látogatottságuk örövendettek, tehát a pénztárra nézve meglehetősen jó szél fújt, az egyes tagok pénzhez nem juthatnak, az igazgató urnak régebbi tartozásai miatt, melyek a jelen bevételből törlesztendőek. A pénz, lévén az az eszköz, melyről kevés ember mondhatja, hogy sok, de a színész általánosan azt, hogy kevés; ha tehát e kevés is semmire devalválódik, szeretném azt az embert látni, ki ily körülmények közt kedvvel játszanék.

A merre a szem ellát, csupa követ és homokot látni, mi arra mutat, hogy köveznek. Ideje volt már.

DIFTERITISZ.

— Pistikám! . . . Egyetlenem. Drágám! . . .
A gyermek nyöszörögve fordítja fejét anyja felé; kékes, vöröses arcán verejték folydogál, szemei ólmósak, kis kezeivel göresösen markol a levegőbe, mintha valami láthatatlan ellenséget akarna fojtogatni.

Az anya meg-meg cirógatja, be-be takargatja s meggyült könnyeinek álló tavát oda-oda sirja a vánkossa. Hogy tán ráragad a betegség?! . . . És aztán? — Hátha az égnek minden arkangyala lejönne, el tudnák-e vinni attól az ágytól, a melyiken gyermeke fekszik?

A kis leány a harmadik szobában játszik babáival, neki nem szabad ide jönni. Ennek a szobának ajtaja előtt kordon van húzva, a halál áll ott sápadt lován.

Künn tiszta, új hó fekszi a tájat, mintha szép, fehér bársónnyal borították volna be a földet. Oh milyen szívet fásárol ellentét van a külső világ derűje s a szoba belső feketesége közt!

Megjön az apa. Arca vonaglik a fájdalomtól, mint a Laocooné, midőn két fiával együtt fojtogatja a kígyó. Komoran kérdezi: Nem volt itt az orvos? — Nem. — Nos, ülted fel azt a gyereket, — szól nejéhez mogorván — aztán ide az orvosassal.

És most kezdődik a gyermek torkának tisztítása, melyet látva, a spanyol inkvizíció szörnyű dolgai jutnak az ember eszébe. Az anya fogja a gyermek szerdes ajkait, a férfi meg benyul szájába, keresni, megfogni, kihozni a halál férgét.

A gyermek lábával rúg, kezeivel tép, kis melle zihál s olykor-olykor egy velőt tépó sikoltás szabadul ki ronsolt torkából.

Hogy egy ártatlan angyalnak ennyit kell szenvedni?!

Kimerülve hull vissza párnái közzé, tétovázó kezeiskéjével anyja könnyes arcán barázdol. A férfi nem bírja nézni, kimegy a harmadik szobába, hol leánykája van s forró fejét az ablak hűs üvegére nyomja.

— Emmike jó kis lány. Emmikét szereti a papája, veszen neki babát, szepet, hoz neki cukort; ugy-e jó kis lány Emmike? — böbeszédűsködik a szolgáló.

— Papám, hol van a Pistika? mért nem jön hozzám játszani, milyen régen nem láttam? (Régen! két nap óta!)

— Pistika a dadóban van, — mentegetőzik a cseléd, — majd hoz onnan Emmikének szép kocsit, lovat, azzal fognak játszani.

(Igen, majd hoznak a Pistikának fekete kocsit, meg fehér szemfődelet!)

— Hát én mért nem megyek a dadóba, miért nem eresztenek oda játszani?

— Emmike is elmegy, majd ha nyár lesz.

— Mikor lesz már nyár? — de szeretném . . . akkor Pistikával sárkányt eresztünk az udvaron, milyen szép az, mikor száll, száll magasra, olyan magasra, mint a ház.

(Igen, majd száll a Pistika lelke olyan magasra, mint az ég.)

— Altassd el a kis lányt — mond az apa a cselédnek — ugyis este van. Ő nagy szomoruan fordul ki a szobából, meggyújtja a lámpákat s aztán siet az orvosért.

Künn a nappali élet csendes nyugalomra hajlik, világít a hófény, az égnek már több csillaga ragyog, mint megannyi angyalszem. Leggyönyörűbb mégis az esthajnali csillag, talán azon által néz a földre a csillagok teremtetője. — Hogy nem lát abba a kis szobába, hol egy földi angyal, egy kis fiu vívódik?!

Az anya remegve ül az ágyszélen, sárga fényt vet szobor arcára a lámpa világa; a kis fiu pihegése alig hallszik. Néma minden, csak az idő molnája, az óra ketyeg a falon, ki oly parányi kis percekre őrli a hosszú, hosszú öröklétet.

Az orvos megérkezik. Arca rideg, mint a végzet. Az anya fudokolva ragadja meg kezét: Mentse meg őt kérem, nézze, nézze! . . . Az orvos felhuzza előbb az egyik vállát, aztán a másikat — mint azt már orvosok szokták tenni — nagy kommotosan megtörülgeti a bőleséges transparentjét — a pápaszemet, felilleszti azt orrának a vértelékjére tempósan, (mikor minden perc egy élet!), aztán kérdéseket tesz: Próbálták már ezt, meg ezt? — Igen, igen, mindent! — Nohát még próbálják meg ezt, meg ezt. Lehetetlenség nincs, azonban legyenek készen a legrosszabbra is.

— Oh hypothesisek tömkelegében bukdácsoló doktor, hát igazán nincs lehetetlenség?!

Utasításait megteszi hidegen, mintha egy kabát reparálásáról volna szó s azzal távozik.

Az anya letérdel az ágy mellé. A másik szobából áthallatszik a kis leány ajka rebegése, a szolgáló biztatása.

— Emmike jó kis lány, Emmike szeret imádkozni az Istenkéhez; no tegye össze kincsem a kacsóját . . . Ugy . . . most mondja:

„A nap leszállt, az éj beállt . . .

„Add: veszély nélkül szunnyadjam . . .

„Adj csendes éjt szüleimnek,
„Adj csendes éjt mindeneknek! Amen.

A szolgáló megcsókolja és elatlatja.
„Csendes éjt szüleimnek?!“ . . . Oh mikor lesz az? Az idő molnája tovább folytatja ott a falon egyhangu ketyegését, baragos zirrenéssel adva tudtul, mikor egy-egy piciny részt leörlött az örök időből. Az anya imádkozik és könnyezik; olyan jólesik ez a kettő, midőn a szív nagyon fáj. Néha, néha odanéz az égő lámpára, mintha az az érzéketlen világitó eszköz szólt volna valamit. — Nem hallottatok még soha, hogy a betegszobában a lámpa szinte észrevehetőleg susog? Apró lidérekék, kásaszem nagyságú szellemek cikáznak a mécs lángjában, úzik, kergetik egymást. Avagy mit keres az a lámpa pille, mely szakadatlanul ott ropked körben, körben? Sebeseen mozgó szárnyaival meg sem ingatja az inficiált levegőt. Néha néha leül a lámpa ernyőjére, de csak annyi időre, mint egy szempillantásnak a tizedrésze, aztán újra kezdi. Be-betekint a lobogó lángba, meg tovább nyargalás Bizonyosan van ott benn a lángban valaki, a ki őt csalogatja.

Künn a hold is felbukott már a fellegdombok alól, sárga varázsfényvel lehelve be a tiszta fehér mezőket. Sápadt arcát oda fekteti az ablaküvegre, mintha benn fürkészne valamit. Oh milyen borzasztó egy — ablakon leskelődő — holdvilág! — Az ember képes ágyában felébredni s magára húzva takaróját befelé fordulni.

Apa és anya újra előveszik a torturát, hisz a doktor mondta: próbálják meg még ezt, még ezt. Mintha kést forgatnának a szülei szívben, midőn a gyermek mély fájdalommal egyet-egyet szisszen, vagy elhalón hörög s az ártatlan arcot rózsák helyett a kínok tövisei lepik el.

A harmadik szobában Emmike álmodik cifra kocsit, lovat, meg hosszúfarkú sárkányt, mely olyan magasra repül, minő magas a ház.

Az anya mintegy deliriumban beszél gyermekéhez: „Pistikám, szerelmem . . . ugy-e nem halsz meg? Nem hagyod itt anyácskát? Oh ne tedd azt, mert akkor anyácska is meghal . . . Milyen hideg van ott a föld alatt! ne menj oda, én gyönyörűségem! Miért hagyod itt bennünket? Ugy nem fognak szeretni téged az égben sem . . . Oh édes Istenem, ki adsz örömet, fájdalmat, megszoríthatod, ha akarod mind a kettőt; ne vedd el a mi boldogságunkat, a mi gyermekünket, hiszen van neked elég angyalod az égben . . . Látod, jó atyám, nekünk csak ez a két kicsinyünk van, hagyj meg őket, fel fogjuk nevelni a te dicsőségére. Másoknak van öt, hat, vity egéidbe onnan . . . Ne szakítsd szét szívünket, hiszen te jó Isten vagy, lehetetlen, hogy el ne hatna hozzád egy édes anya fájdalma, szerelmes szent atyám!“ . . .

Mit ér az imádság, ha nincs a ki azt meghallgassa? dörmögi a férfi.

— Ne káromkodj ember! Az imádság balszam a fájó szívre.

Szent igaz. Csak a boldogok előtt üres hang az, de a szerencsétlenség megtanít erre a magasztos nyelvre. A ki kedveséért remeg, mit gondol az arra, hogy a hang, a mig a legelső csillagig elér: azalatt millió év telik le; azért ő mégis imádkozik s jól esik hinnie, hogy az, a ki ott a központi napban lakik, az ő sóhaját meghallja azonnal.

A hold tovább hágott égi útján, delejező arcát elvitte az ablakról, didergő csillagok mázskálnak az égen erre-arra, mindenik a maga utasítása szerint. Az éj sátra alatt vízszintesen elnyult halandók aluszszák álmaikat mindenfelé, csak a kis szobában peregnék a könnyek, a szülék álmot nem kóstolt szemeiből. A gyertya-pille folytatja körben repkedését a lámpa körül. — Hogy nem fél az izzó lángtól az a pici lepe!? . . . Az idő molnája örül.

De nézz! a gyermek rángatózik, kezeit nyujtogatja mintegy segélyért, kis szájaeskája nyitva, hogy lélegzetet vegyen, — ami nem sikerül, — mint vaskapocs szorítja torkát a láthatatlan ellenség. . . . Oh rettenetes percek!

Az anya kezeit tördelve rogy az ágyra, könnyei már nem folynak, tán megkövesültek a fájdalomtól, mint az izzó vasról állítják, hogy van olyan hótoka, melyen nem éget. Fáradt szemeit fölemeli: „Oh kegyelmes ég, mely örökkön-örökké ott ragyogsz a viharok és az idő fellegein túl, hát nincsen ott fenn könyörület?!“ Az apa mereven néz az ágyra, szemében oly nagy s éles fájdalom van, hogy széthasítná a kemény eget. Egyetlen kiségitő gondolatot nem talál a mely rosszabb nem volna a semminél.

Csitt csak! Az idő molnája ismét örül. — Egy, kettő, három, . . . tiz, tizenegy, tizenkettő. . . . Zörgő verése ugy hat, mintha valami koporsót szegzenének le. . . . A kicsi lepeke csak kering, csak kering, mig egyszer a lángban lakó lidérekék lehúzzák s bele szedül az izzó, veres tűzbe . . . ellobban . . . volt, — nincs. . . . A kis fiu egy kínosat hörög . . . aztán meredten fekszik párnácskáján, ajkain a halál peccsége.

— Az anya kétségbeesett örültséggel öleli át: „Hát itt hagytál mégis te kedves, te drága?! . . . Az idő és örökkévalóság folyamán keresztül én téged soha nem foglalt látni többé? . . . Soha! . . . Oh rettenetes szó. Szorongatja lábacskaikat, kezeikéjét, megmozdítja kis testét, hátha élne? — aztán irtozatosan felkacag. Kacagása olyan, mint azon elkárhozottak a pokolban, kiknek szívét forró olajba mártogatták.

* * *

. . . . Hajnali harangzó ring a szellőtlen légben. . . . Egy kis fiu ártatlan lelke száll a magas égi; fél a csillagokig, fél az Istenségig.

. . . . Apa, anya letörve áll, mint zivatartól tépett lilium.

. . . . A kis fiu ágya fejenél meg vigyorogva ott ül a . . . Difteritisz.

Forgács Endre.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNAR ISTVAN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

NYILTTÉR. *)

MATTONI
BUDAI KIRÁLY-
KESERÜVÍZE
orvosi tekintélyektől legjobban ajánlva
kapható minden gyógyszerárú és ásványvízkereskedésben.
MATTONI és WILLE BUDAPEST.

*) Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

Zombor, 1884. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Kormata Ferencz
cs. k. udvari fényképező
most **Sebestyéntér 4-ik szám,**
(szajta házában)
ezelőtt (Kispest-ter 3-ik szám).

KRONDORFI
Savanyu-Kút
STEFANIA
Koronahercegnő
forrás.
Tízszáz 1882
arany érem.
Fővárosi
FALCONE GUSZTÁV
fűszerkereskedésében Zomborban.

HIRDETÉSEK.

A „Vadászkürt“ szálló kerti helyiségének megnyitása.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a „Vadászkürt“ szálló kerti helyiségeit igen kényelmesen berendeztem, és

folyó évi május hó 17-én szombaton

HERCZENBERGER SÁNDOR zenekarának közreműködése mellett megnyitom.

Ugyanitt főüdvözlésem leendő tisztelt vendégeimet előzékeny és pontos kiszolgálattal, magamnak állandóan biztosítani.

Izletes ételek és jó italokról gondoskodtam

☛ Naponként friss sör kapható. ☛
Zomborban, 1884. évi május 16-án.

Teljes tisztelettel

Mihelits Márton,

a „Vadászkürt“ szálló kerti helyisége.

164. szám.
vr. 1884.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 548/1883. számú végzése által a kir. kincstár javára Róth Adolfné szül. Brukk Babetta zombori lakos ellen 245 frt tőke, ennek részösszegei után számítható 6% kamatai és eddig összesen 11 frt 50 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 305 frtra becsült butornemű és tüzelő fából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a 944/1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Zomborban a városházán leendő eszközlésére 1884. évi május hó 23-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. § ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1884. évi május hó 10-én.

Cservenka Lajos,

kir. bír. végrehajtó.

Burgstaller Sándor

fűszer-kereskedésében

☛ Bezdánban ☛

egy a magyar, német és szerb nyelvet beszélő segéd f. év június hó 1-én felvétetik.

Közelebbi felvilágosítást ad a fentnevezett.

Nincs többé fogfájás!

DOM MAGUELONNE főnök a tisztelendő benediktinusoknál **Soulacban** (Gironde)

FOG-SZERE

52-10

használata által.

Két arany érem, Bruxelles 1883. a legmagasabb kitüntetés. — Főltalálva 1873. Boussard Pierre prio által.
1 palack 1., 2. és 4 frt, por 75 kr. és 1 frt, pasta 1 frt.

Eau de Zenobie erősítő, megtartó és egyedül képes a szín viszszaállítására ép úgy a hajnál, mint a szakállnál, azt hajlékonya teszi és növeszti, 1 palack.
Vineture du dr. Richard, a haj eredeti színének visszaállítása, rögtön siker. 3 frt 1 palack.
Eau de Phénix I. kitűnő szer a haj színének visszanyerésére, 2 vagy 3-szori használata minden további eljárás nélkül előtte vagy utána.
Eau de Phénix II. ugyanazon eredm. y mint az I. sz., siker 2 nap után.
Gouttes du dr. Thompsen szakill-festőszer, könnyű használat és gyors siker.

Lotion vegetale Cephaline, jótékony a fejmosásra egyszersmind a kiütések, égések stb ellen.
Annicaline toilette, Egyszerű szer mindenféle bőrbetegségek, Parfümök, nagy választéka az ismert angol és francia illatszereknek.
Poudre fleur de riz de Lahore, elismert legjobb rizspor, finom illattal.
Glycerine anglaise, kitűnő szer a bőrnél fagyások ellen stb.

Függönyöség a nagyban eladásra

A. Seguin 3. rue Huguerie Bordeaux.

Raktár Zomborban: Heindlhofer Robert és Weidinger S. és Zs. uraknál.

Egy két szobából,

konyha, pince, éles kamara stb. kel-
lékekkel ellátott lakás, elköltözés
folytán azonnal kiadó.

Bővebb értesítést ad

Vagemann Simon.

2-2

Pályázati hirdetmény.

F.-Kovil községnél üresedésbe levő községi ir-
noki állomásra, a következő feltételek alatt ezennel
pályázat hirdettetik.

1. Évi fizetés 300 frt o. é. készpénz a község
pénztárából s szorgalmához és képzettségéhez mérten
némi mellékjüvedelem.
2. Pályázótól a magyar, német és főleg a szerb
nyelvben szó és írásban való teljes jártasság megki-
vántatik.
3. Az állomás f. é. június hó 1-ig elfoglalható.
4. Jegyzői képesítési bizonyítvánnyal ellátott
egyének előnyben részesülnek.
5. Okmányokkal felszerelt kérvények alulírt
jegyzőhöz f. é. május hó 24-ig benyújtandók.

F.-Kovilon, 1884 évi május hó 8-án.

Grósch Vilmos,
h. jegyző.

2-2

Ház-eladás.

A zombori Széchenyi körúton
fekvő 351. számú **Rezsnyán-féle**
lakház azonnal **berbe adando,**
esetleg **szabadkézből eladó.**

Bővebb értesítést ad

Husvéth István.

6832. sz.

tkv. 1883.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi ha-
tóság közhírré teszi, hogy Lukits Márton és Pell Mór
végrehajtónak Mészáros Nándor és neje Adám Anna
végrehajtást szenvedő elleni 340 és 400 frt tőkeköve-
lés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori
kir. törvényszék területén levő, Zombor város terüle-
tén fekvő, a zombori 4846. sz. tjkvben foglalt vég-
rehajtást szenvedettek tulajdonául jegyzett (1108—
1110.) hrsz 221. § i. sz. 241³/₁₂ □ öl beltelekkel bíró
háza az árverést 720 frtban ezennel megállapított
kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megje-
lölt ingatlan az **1884. évi július hó 24-ik napján** dél-
előtti 10 órakor alulirt telekkönyvi hatóságnál, meg-
tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan
becsárának 10% át vagyis 72 frtot készpénzben, vagy az
1881. LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és
az 1881. évi november 1-én 3333 sz a kelt igazságügymi-
nisteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpá-
pírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi
LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság-
nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis-
mervényt átszolgáltatni

Kelt Zomborban, 1884. évi április hó 3. án.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

A bécsi 1883. évi gyógyszerészi kiállításon ezüst érmét nyert.

**A MOHAI
ÁGNES
FORRÁS**

hazánk egyik legszénsavdusabb

SAVANYUVIZE

kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain
alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a
szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Fris töltésben

mindenkor kapható

ÉDESKÜTY L.

magyar kir. udvari ásványviz-szállítónál

BUDAPESTEN.

Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

1.000.000

Kempelen Imre fehérmegyei nagybirtokos tulajdonát képező mohai „ÁGNES“ savanyuviz-
forrás telepén 1883. november 15-én töltött az

egy millióodik palack Ágnes-viz

mely annyiban képez nevezetesebb eseményt, amennyiben ezen eset Európában az első, mely alig három évi
fennállása óta képes volt savanyuvizének ennyire élénk keresletet és közkedveltséget teremteni.

Raktár Zomborban **WEIDINGER S. és ZS. uraknál.**

IDEI TÖLTÉSÜ

mindennemű

az európai összes gyógyforrásokból

közvetlenül megrendelt és teljes készletben levő

természetes

ÁSVÁNYVIZEK

kaphatók: **FALCIONE GUSZTÁV** kereskedésében **ZOMBORBAN.**

*-2

